

NORSK HERPETOLOGISK FORENING

FOR REPTILER OG AMFIBIER SIDEN 1970

Landbruks- og matdepartementet (LMD)
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Deres ref. 200701972

Høringsuttalelse til ny lov om dyrevelferd

Generelt til dyrevelferdsloven

Norsk Herpetologisk Forening støtter de overordnede prinsipper som kommer til uttrykk i høringsnotatet. Spesielt vil vi legge vekt på betydningen av kunnskap og informasjon som et viktig grunnlag for alt godt dyrehold.

Vi mener det er riktig at samfunnet setter høye etiske mål for hvordan vi ønsker at dyr skal behandles. I Stortingsmelding nr. 12 (2002-2003) ble det beskrevet en etisk plattform som skulle være førende for holdninger til og hold av dyr i vårt samfunn. De tre første, punktene lyder slik:

- *Dyr har egenverdi. Håndtering av dyr skal skje med omsorg og respekt for dyrs egenart. Dette innebærer å ta utstrakt hensyn til dyrs naturlige behov og aktivt forebygge sykdom, skader og smerte.*
- *Personer som har dyr i sin varetekt skal ha kunnskap om dyrets atferdsbehov og dets krav til ernæring, sosialt og fysisk miljø. Personer som har dyr i sin varetekt har ansvaret for at dyr får dekket sine grunnleggende behov, og at de får forsvarlig hjelp ved sykdom og skade.*
- *Dyr skal holdes i miljø som gir god livskvalitet.*

Forslaget til ny lov om dyrevelferd bygger på disse prinsippene. Dette er gledelig og vi håper loven vil kunne bli et godt verktøy for å sikre høy dyrevelferd i Norge. Loven fremstår imidlertid først og fremst som en fullmaktslov der de operative bestemmelsene reguleres av tilhørende forskrifter. De fleste reelle føringene vil altså utarbeides i forbindelse med forskriftsarbeidet. Det er derfor vesentlig at høringsinstanser og andre kompetansemiljøer også blir trukket inn i dette arbeidet.

Kommentarer til enkelte paragrafer (og fremtidige forskrifter)

§ 21 - Generelle vilkår for hold av dyr

Dyr skal bare holdes hvis de kan tilpasse seg holdet på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.

Kongen kan gi nærmere forskrifter som begrenser eller forbyr innførsel, avl og hold av visse dyrearter.

Ny lov om dyrevelferd § 21, vil hjemle forskrifter for hold av ulike dyregrupper, som hobbydyr. I dag er hold av amfibier og reptiler (herptiler) forbudt ifølge slik forskrift. I de vel 30 årene som har gått siden dagens forskrift trådte i kraft, har privat hold av disse dyregruppene økt kraftig¹. En tilsvarende utvikling har en også sett i andre land. Med en økende urbanisering i samfunnet er det all grunn til å tro at denne type dyrehold vil bli enda vanligere i fremtiden.

Et stort ulovlig dyrehold medfører flere problemer. Kriminalisering av en aktivitet som er tillatt i nær sagt alle andre land undergraver respekten for gjeldende lovverk og myndighetene mister innsyns- og kontrollmuligheter med disse dyregruppene når alt skjer i det skjulte.

Også dyrevelferdsmessig kan det anføres som problematisk at informasjon og kommunikasjon mellom dyreeiere, og mellom dyreeiere og myndigheter ikke kan foregå åpent. Videre er det et betydelig dyrevelferdsproblem at eiere ikke tør oppsøke veterinær dersom dyr blir syke.

I Stortingsmelding nr. 12 foreslås utarbeidelse av en såkalt positivliste for fremmedartede dyreslag som skal være tillatt holdt i Norge. Næringskomiteen støtter en slik positivliste (Innst. S. nr. 226 2002-2003). Allerede i 2001 ble NHF kontaktet av daværende Landbruksdepartementet, og bedt om å utarbeide en positivliste for våre dyregrupper. Positivlisten ble laget, oversendt og godt mottatt, men forvaltningen valgte å utsette videre behandling av saken i påvente av arbeidet med Stortingsmelding nr. 12 og ny lov om dyrevelferd.

NHF imøteser derfor med optimisme Mattilsynets kommende arbeid med positivlister. I høringsnotatets innledning (1.3.1) påpekes det at vi har fått flere nye former for hold av familie- og hobbydyr, og at kunnskapen om dyrs evner og behov stadig utvides. NHF ønsker å bidra med kompetanse omkring hvilke herptilarter som vil være mest aktuelle for en slik positivliste basert på føringene gitt i den nye dyrevelferdsloven. I tillegg til det rent dyrevernsmessige, vil en positivliste også måtte ivareta andre viktige hensyn. Det er bl.a. ikke ønskelig med arter som representerer en fare for mennesker eller arter som kan etablere seg i norsk natur (Viltloven).

I høringsnotatet blir det presisert at lovverket må "legge avgjørende vekt på gjeldende faglig kunnskap". Hold av herptiler som hobbydyr kan virke utradisjonelt for folk flest. Det er imidlertid ingen mangel på kunnskap eller informasjon om hold av disse dyrene. Blant annet har internett revolusjonert tilgangen på slik informasjon for vanlige dyreeiere. I våre naboland er herptilhold utbredt. Et høyt antall arter holdes og avles i betydelig omfang, ikke bare av spesialister og oppdrettere, men av vanlige dyreholdere med god kunnskap om sine hobbydyr. Dette skulle i seg selv tilsi at

¹ Stortingsmelding nr. 12 refererer til 100 000 herptiler i Norge, som er zoobransjens anslag ut fra salg av utstyr.

disse artene er godt tilpasset et slikt hold. I sitt forslag til positivliste har NHF som ett av kriteriene, at artene skal finnes i veletablerte fangenskapsbestander.

NHF forutsetter derfor at bestemmelsene i dagens forskrift for hold av fremmedartede dyr, som innebærer en ulik behandling av dyregruppene innen hobbydyrhold, ikke kan opprettholdes under et nytt lovverk som vektlegger faglig kunnskap som grunnlag. Det er ingen logikk i at et svært høyt antall fiske- og fuglearter vurderes som velegnet for hold som hobbydyr, mens absolutt ingen arter reptiler eller amfibier skulle være det.

NHF er bekymret for at vi nok en gang kan få et regelverk for hold av hobbydyr som er basert på negative holdninger til en dyregruppe, og manglende kunnskap om denne typen dyrehold. Næringskomiteens reservasjon mot import av reptiler (Innst. S. 226 2002-2003) viser nettopp at slike irrasjonelle beslutninger kan bli tatt. Det er neppe dyrevelferdsmessige argumenter som ligger til grunn for at næringskomiteen mente fremmedartede pattedyr, fugler og amfibier, men ikke reptiler, kan være egnet for hold som hobbydyr.

Det er vår mening at Mattilsynet, som forvaltende myndighet av norsk dyrevelferd, ikke kan leve med bestemmelser som i så liten grad er fattet på faglige kriterier. Et moderne lovverk for dyrevelferd kan ikke styres av fordommer eller irrasjonell tenkning, men må baseres på en faglig vurdering av hvilke dyreslag som er egnet for hold som hobbydyr, og som kan gis gode livsbetingelser under slike forhold.

Mattilsynet må nå benytte anledningen til å rette opp skjevheter i dagens regelverk, og innføre nye bestemmelser som innebærer prinsipiell, lik behandling av alle dyregrupper, der egnethet for hold vurderes ut fra faglige kriterier, ikke ut fra fordomsfulle holdninger til grupper av dyr eller dyreeiere.

Et lovverk som ikke er bygget på faglighet vil vanskelig bli forstått og respektert. Store forskjeller i lovverket mellom naboland vil også medføre problemer, både med hensyn til aksept hos befolkningen og praktisk håndheving for myndighetene.

Til § 6 - Kompetanse og ansvar

Dyreholder skal sørge for at dyr blir ivaretatt av tilstrekkelig og faglig kompetent personell. Andre skal ha nødvendig kompetanse til den aktiviteten de utfører.

Foresatt skal ikke la barn under 16 år ha et selvstendig ansvar for dyr.

Dyreholder skal ikke overlate dyr til personer som det er grunn til å tro ikke kan eller vil behandle dyret forsvarlig.

Kongen kan gi nærmere forskrifter om utdanning, opplæring og kompetanse, herunder om godkjenning og om autorisasjon av personell.

Paragraf 6 i utkastet til ny lov om dyrevelferd åpner for krav om kompetanse for hold av dyr "også utenfor næring". NHF stiller seg positive til et slikt krav. En fremtidig positivliste vil sannsynligvis kun inneholde arter som enkelt kan holdes av "folk flest". Det vil imidlertid finnes arter som kan holdes like forsvarlig med hensyn til dyrevelferd, men som krever noe mer kompetanse og innsats fra eier. NHF mener det bør være mulighet for et utvidet hold av herptiler, også ut over en fremtidig positivliste, basert på reell og dokumentert kompetanse. Vi inngår også gjerne et samarbeid med forvaltningsmyndighetene vedrørende kompetansegivende opplysningsvirksomhet eller materiell.

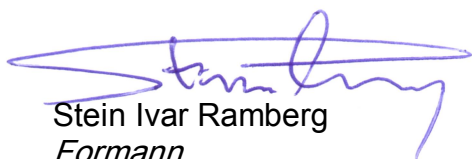
Når norske myndigheter nå skal utforme et lovverk som skal "sikre at Norge blir et foregangsland innen dyrehold og dyrevelferd", må en forutsette at dette baseres på faglig kunnskap og vurderinger, ikke på fordommer eller synsing.

NHF ønsker med denne høringsuttalelsen å kommentere noen av de problemstillingene som spesifikt omhandler herptiler.

I tillegg har vi bidratt til og stiller oss helhjetet bak "Høringsuttalelse fra norske selskaps- og hobbydyrorganisasjoner", ført i pennen av Svein Fosså fra Norges Zoohandleres Bransjeforening.

Oslo, 16.02.08

Norsk Herpetologisk Forening

Stein Ivar Ramberg
Formann